

Quickscan flora en fauna

Eindje Lierop

2010

Quickscan flora en fauna
Eindje, Lierop
2010

Status: Definitief

In opdracht van:

Contactpersoon: Dhr. T. van Gennip

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies

Ing. R.A.J. Pahlplatz & C.E. Linders

Nederweert, juni 2010

Projectnummer: 10-036

Foto omslag: Zicht op plangebied

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Beschrijving plangebied.....	1
1.3	Voorgenomen ontwikkeling.....	3
1.4	Opzet van de rapportage	4
2.	AANPAK EN ACHTERGRONDEN	5
2.1	Gebiedsbescherming	5
2.2	Boswet	7
2.3	Soortbescherming.....	7
3.	ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING	9
3.1	Inleiding.....	9
3.2	Afwegingskader Natura 2000-gebieden	9
3.4	Afwegingskader Nota Ruimte	11
3.5	Boswet	11
4.	ANALYSE SOORTBESCHERMING.....	12
4.1	Inleiding.....	12
4.2	Flora.....	12
4.3	Zoogdieren.....	12
4.4	Vogels	12
4.5	Amfibieën en reptielen	13
4.6	Overige diergroepen	13
5.	CONCLUSIES.....	14
5.1	Conclusies gebiedsbescherming	14
5.2	Conclusies soortbescherming.....	14
6.	LITERATUURLIJST EN WEBSITES	15
	Bijlage 1 Natuurgegevens provincie brabant	16
	Bijlage 2 Onderzoeksgebied beregeningen in het kader van GGOR	18

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

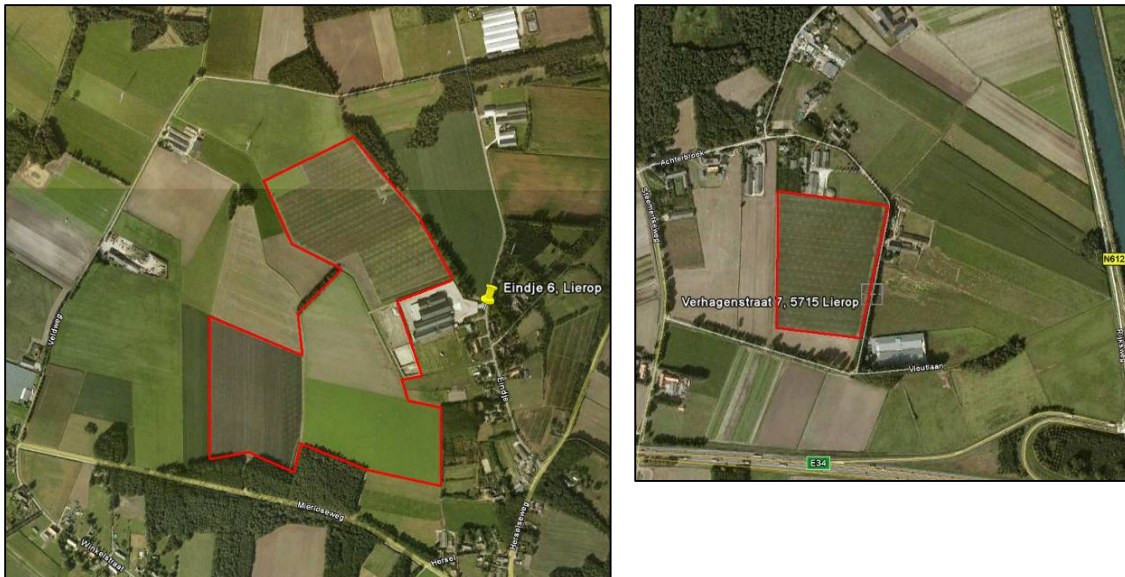
De heer van Gennip heeft het voornemen om over te gaan tot uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen ten behoeve van zijn bedrijf "Plantenkwekerij van Gennip". Het agrarisch bouwblok dient daartoe vergroot te worden (bestemmingsplanwijziging). Onderdeel in de te volgen procedure is het uitvoeren van een aantal onderzoeken waaronder een flora- en faunaonderzoek.

Doel van deze quickscan is inzichtelijk te maken of beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig zijn en welke betekenis die hebben voor de verdere uitvoering. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ontwikkeling negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden.

1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt tussen Helmond en Lierop, ten noorden van de A67, in de gemeente Someren. Het deelgebied aan Eindje 6 ligt binnen de driehoek die gevormd wordt door Eindje in het oosten, de Mierloseweg in het zuiden en de Veldweg in het westen en noorden (zie figuur 1). Het deelgebied aan de Verhagenstraat ligt ten zuidoosten daarvan op een afstand van circa 2 kilometer.

Het plangebied bestaat voor het overgrote deel uit agrarische bouwlanden. In een groot deel van het plangebied zijn reeds teeltondersteunende voorzieningen aangebracht. Een klein deel (ten westen van de bestaande loodsen) is verhard. Op dit deel is het logiesgebouw gepland.

Figuur 1 en 2: Links ligging plangebied aangrenzend aan Eindje , rechts ligging plangebied aan de Verhagenstraat, Lierop (Google Earth, 2007).

Links: Plantenkwekerij van Gennip gezien vanaf de weg Eindje. Rechts: huidige onderkomens voor tijdelijke werknemers.

Een deel van de percelen met frambozenteelt is afgezet met een windscherm en aangeplant met Elzen ten behoeve van de landschappelijke inpassing.

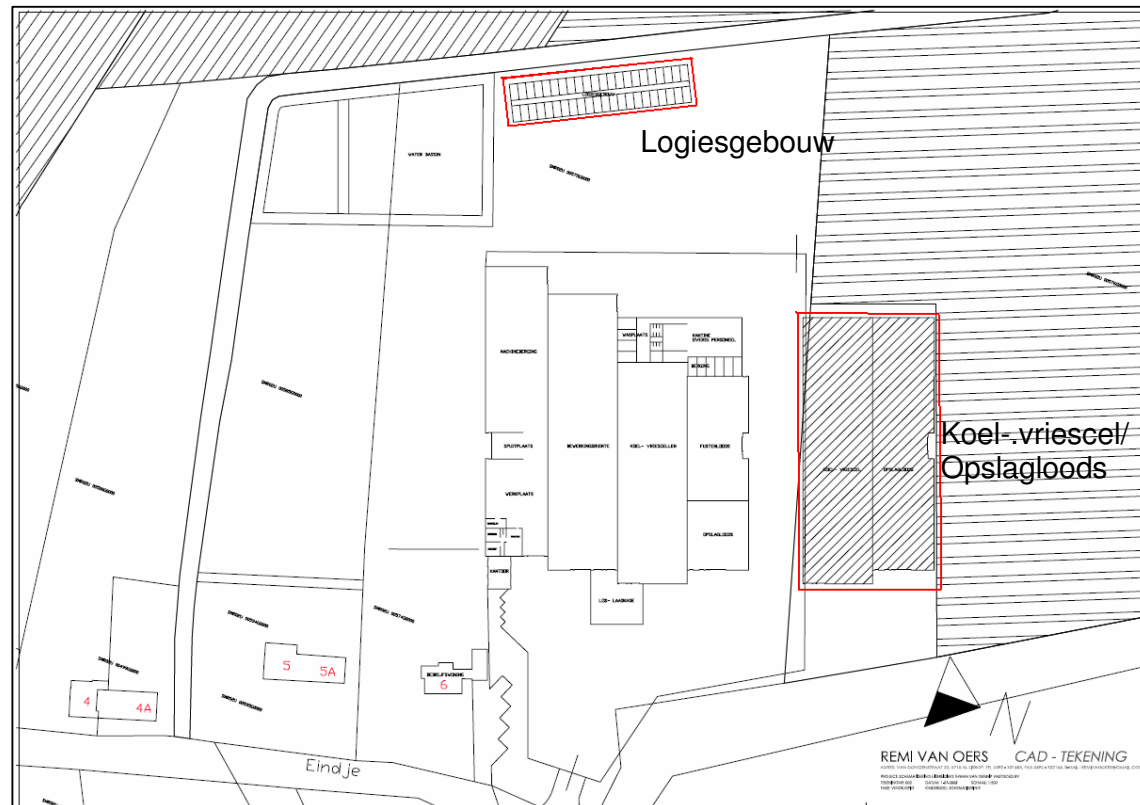
Links: aardbeienteelt in stellingen. Beregening (met voedingsstoffen) vindt plaats via een gesloten systeem waarbij het overtollige water terugstroomt en wordt hergebruikt. Rechts: frambozenteelt in potten.

Afbeeldingen 3 tot en met 8: Impressie van het plangebied.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

De (geplande) ruimtelijke ontwikkelingen betreffen:

- het realiseren van teeltondersteunende voorzieningen (o.a. aardbeienbakken, regenkapten en voorzieningen voor frambozenteelt) op 30 ha grenzend aan eindje 6 en op 7 ha aan de deellocatie Verhagenstraat 7;
- nieuwbouw van loodsen met koelcellen;
- nieuwbouw van een permanente voorziening voor 200 tijdelijke werknemers op de locatie aan Eindje 6 op/nabij de locatie waar nu de tijdelijke verblijven staan (vergroten bouwblok is daarbij noodzakelijk);
- het verbeteren van de ontsluiting op de locatie aan Eindje 6.

Figuur 9: Locaties nieuwbouw logiesgebouw en loodsen binnen rode lijnen.

Figuur 10: Teelten in plangebied aangrenzend aan Eindje 6 (Google Earth, 2007).

1.4 Opzet van de rapportage

De Nederlandse natuurbescherming kent twee aspecten: gebiedsbescherming en soortbescherming. In deze quickscan zullen beide aspecten beschreven worden.

In hoofdstuk 2 worden aanpak en achtergronden beschreven. In dit hoofdstuk wordt relevante achtergrondinformatie op het gebied van wetgeving en beleid weergegeven in de grijze kaders. Wanneer deze informatie bekend is of vooral interesse bestaat in de lokale situatie dan kunnen deze kaders overgeslagen worden.

In hoofdstuk 3 en 4 worden gebieds- en soortbescherming uitgewerkt. In het laatste hoofdstuk worden de conclusies op een rij gezet en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

2. AANPAK EN ACHTERGRONDEN

2.1 Gebiedsbescherming

In 1992 heeft Nederland het internationale Biodiversiteitsverdrag ondertekend. Dit verdrag is het kader voor het nationale natuurbehoud. De Europese Unie heeft twee richtlijnen, de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn (VHR), ontwikkeld ter bescherming van de biodiversiteit. In het kader van deze VHR is Nederland de verplichting aangegaan om internationaal belangrijk geachte ecosystemen, planten- en diersoorten te beschermen. Daarvoor zijn speciale VHR-gebieden (Natura-2000 gebieden) aangewezen of aangemeld. De VHR-gebieden worden, samen met de beschermde natuurmonumenten, beschermd door de Natuurbeschermingswet 1998.

De overheid streeft naar een samenhangend netwerk van hoogwaardige natuurgebieden (o.a. de VHR-gebieden) en ontwikkelt om deze reden de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek naar de beschermingsstatus van het plangebied en beschermde natuurgebieden in de omgeving wordt uitgevoerd door te toetsen aan drie beschermingskaders: VHR, NB-wet en Provinciale regelgeving. Onderzocht wordt of:

- het plangebied deel uitmaakt van een beschermd gebied;
- door de geplande ingreep een negatieve invloed te verwachten is op aanwezige beschermde gebieden in de omgeving.

Achtergrond bescherming VHR-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten

Gebiedsbescherming VHR-gebieden en Beschermde natuurmonumenten

Europese bescherming

De Vogel- en Habitatrichtlijn (1979,1992) beschermt gebieden door plannen en projecten rond deze gebieden te toetsen op mogelijk significante effecten. Afhankelijk van de aard van het effect (onderzocht in een 'voortoets') dient een verstorings-/verslechteringstoets of een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit een passende beoordeling blijkt dat negatieve effecten op beschermde natuurwaarden te verwachten zijn, dient de ingreep te worden getoetst aan het volgend afwegingskader:

- Alternatieven: (in breedste zin van het woord) zijn niet voorhanden,
- Belang: voor ingrepen in of bij Vogel- en Habitatrichtlijngebieden geldt een *dwingende* reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard,
- Compensatie: moet altijd vooraf en tijdig worden gerealiseerd.

Nationale bescherming

De Natuurbeschermingswet (1998) beschermt VHR-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten door plannen, projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de leefgebieden of habitats kunnen verslechteren, niet toe te staan zonder vergunning. Om inzichtelijk te maken of natuurwaarden verslechteren dient (indien een plan of project in of in de nabijheid van een NB-wet gebied ligt) een habitattoets te worden uitgevoerd.

Alle mitigerende en compenserende maatregelen dienen ervoor te zorgen dat de samenhang van Natura 2000 (het netwerk van natuurgebieden in Europa) bewaard blijft.

Achtergrond bescherming EHS

Bescherming EHSNota Ruimte

De visie van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland wordt weergegeven in de Nota Ruimte. In deze Nota wordt duidelijk welke waarden overal tenminste gegarandeerd worden (de basiskwaliteit) en voor welke ruimtelijke structuren het rijk een grotere verantwoordelijkheid heeft. Daar streeft het rijk naar meer dan basiskwaliteit. Voor natuur en landschap wordt gestreefd naar de ontwikkeling van een netwerk van VHR-gebieden, de EHS, NB-wetgebieden en de robuuste ecologische verbindingen. Voor gebieden met een beschermde status geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden en een 'nee, tenzij' - regime. Ingrepen in of in de onmiddellijke nabijheid van deze gebieden worden niet toegestaan indien wezenlijke kenmerken, waarden of nagestreefde natuurontwikkeling worden aangetast. Indien de ruimtelijke ontwikkeling na toetsing via het afwegingskader door gaat, kan natuurcompensatie noodzakelijk zijn. Van compensatie is pas sprake indien na mitigatie (verzachtende maatregelen) nog sprake is van negatieve effecten.

Als een ingreep in de EHS onvermijdelijk is, geldt dat mitigerende maatregelen genomen moeten worden. Indien de mitigatie niet volstaat, moet voor het resterende effect worden gecompenseerd. Bij compensatie gelden de voorwaarden dat:

- geen nettoverlies aan natuurwaarden (areaal, kwaliteit en samenhang) optreedt,
- compensatie aansluitend of in de directe omgeving van het gebied is (duurzaamheid),
- indien kwalitatief gelijkwaardige compensatie aansluitend of nabij de plaats van ingreep niet mogelijk is compensatie op een andere locatie moet plaatsvinden,
- indien op een andere locatie compensatie niet mogelijk is, financieel moet worden gecompenseerd,
- het tijdstip van besluit over de geplande ingreep tevens tijdstip van besluit is over de aard, de wijze, het tijdstip van mitigatie en het tijdstip van compensatie.

2.2 Boswet

De Boswet heeft de instandhouding van het Nederlandse bosareaal en houtopstanden als doel en biedt bescherming aan bosgebieden buiten de bebouwde kom Boswet. Deze bebouwde kom valt niet altijd samen met de bebouwde kom ingevolge de wegenverkeerswetgeving. De Boswet kent drie belangrijke instrumenten ter instandhouding van bosareaal en houtopstanden buiten de bebouwde kom:

- de meldingsplicht
- de herbeplantingsplicht
- het kapverbod

Iedereen, ongeacht of hij eigenaar is volgens de Boswet, die een houtopstand gaat vellen moet deze activiteit vooraf melden (meldingsformulier aan Dienst Regelingen, Ministerie van LNV en eigenaar van de houtopstand). Deze verplichting geldt *niet* als o.a.:

- de grond nodig is voor de uitvoering van een werk overeenkomstig een goedgekeurd bestemmingsplan,
- het gaat om houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen, en of geen grotere oppervlakte beslaan dan 10 are, of in geval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20 stuks,
- het gaat om uitdunning van een bos,
- het gaat om periodiek vellen van vriend- en hakhout,
- houtopstanden op erven en in tuinen, houtopstanden binnen de bebouwde kom, treurwilgen, Italiaanse populieren, lindes, paardenkastanjes, wegbeplantingen en beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren, kerstbomen, vruchtbomen en windschermen om boomgaarden en kweekgoed.

De herbeplantingsplicht houdt in dat het gekapte bos opnieuw moet worden ingeplant of op een andere plek moet worden gecompenseerd. Herbeplanten op andere grond, dan waar de houtopstand is verwijderd, mag alleen indien Dienst Regelingen hiervoor toestemming heeft gegeven, mogelijk met voorschriften en beperkingen.

Het kapverbod kan worden opgelegd door de ministers van OCW en LNV ter bewaring van natuur- en landschapsschoon.

Indien de bomen vallen binnen de bebouwde kom Boswet, dient een kapvergunning bij B&W van betreffende gemeente te worden aangevraagd. De Boswet zondert bepaalde categorieën bomen uit van gemeentelijke regelgeving. Dit betreft onder andere wilgen en populieren langs landbouwgronden en wegen, bomen van bosbouwondernemingen, fruitbomen en windschermen langs boomgaarden. Op deze bomen is een gemeentelijke kapverordening dus *niet* van toepassing.

Wanneer voor het uitvoeren van de geplande ontwikkeling kap van bomen plaatsvindt buiten de bebouwde kom Boswet, wordt getoetst of een meldings- en herplantingsplicht aan de orde is.

2.3 Soortbescherming

Het onderzoek naar de beschermingsstatus van soorten die voorkomen in of in de omgeving van het plangebied is uitgevoerd door een gegevensset samen te stellen van waarnemingen uit de omgeving waarin het plangebied gelegen is. Voor het samenstellen van de gegevensset is gebruik gemaakt van de gegevens van Waarneming.nl, uileninbrabant.nl (jaarverslag 2006) en de natuurgegevens van de Provincie Brabant. De gegevensset is samengesteld in mei 2010. Alleen gegevens vanaf 2000 zijn gebruikt. Oudere gegevens hebben een geringe informatiewaarde ten aanzien van de huidige situatie. Om de betekenis van het plangebied voor flora en fauna in te kunnen schatten zijn in mei 2010 twee veldbezoeken gebracht.

Achtergronden soortbescherming (juridisch)

Soortbeschermingskaders

De Flora- en Faunawet (AMvB art. 75) deelt de soorten in drie tabelën in. Voor soorten in tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Voor soorten in tabel 2 is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk, tenzij men beschikt over een door LNV vastgestelde gedragscode om bepaalde werkzaamheden uit te voeren. Soorten genoemd in tabel 3 van de Flora- en Faunawet zijn streng beschermd. Afhankelijk van de betekenis van het plangebied en het voorkomen van (streng) beschermde soorten geldt een afwegingskader. De aanvraag van een ontheffing is alleen noodzakelijk indien de voorgenomen activiteiten/werkzaamheden een schadelijk effect hebben op de aanwezige beschermde soorten. Vaak gaan werkzaamheden en de bescherming van soorten goed samen. Indien het werk zodanig wordt ingericht dat geen schade wordt toegebracht aan beschermde soorten is een ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk.

In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht opgenomen. Dit houdt in dat voorafgaand aan de ingreep alle maatregelen dienen te worden getroffen om nadelige gevolgen op flora en fauna voor zover mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht geldt altijd, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Verbodsbepalingen uit de Flora en Faunawet

Ten aanzien van beschermde planten:

Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 13: Het vervoeren of onder zich te hebben (in verband met verplaatsen).

Ten aanzien van beschermde dieren is het verboden:

Artikel 9: dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te vervoeren of onder zich te hebben (in verband met verplaatsen) .

De Habitatrichtlijn noemt soorten in bijlagen. Soorten genoemd in bijlage IV genieten een strenge bescherming. Bij deze soorten geldt ook een afwegingskader. Dit Europees vastgestelde kader is strenger dan het afwegingskader van de Flora- en Faunawet. Voor soorten genoemd op bijlage II geldt dat speciale leefgebieden dienen te worden aangewezen.

De in het plangebied aangetroffen soorten worden getoetst aan twee wettelijke beschermingskaders: de Flora- en Faunawet en de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Vervolgens wordt nagegaan of het plangebied voor deze soorten onderdeel is van het leefgebied. Op grond van de beschermingsstatus wordt onderzocht of er belemmeringen zijn om over te gaan tot de geplande ontwikkeling. Indien belemmeringen aan de orde zijn wordt per onderzochte groep een advies gegeven ten aanzien van de te nemen voorzorgsmaatregelen en/of de te volgen procedures.

3. ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt per afwegingskader aangegeven of het plangebied deel uitmaakt van een beschermd gebied en wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ingreep een mogelijk negatieve invloed te verwachten is op aanwezige beschermde gebieden in de omgeving.

3.2 Afwegingskader Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is Strabrechtse heide & Beuven op een afstand van ruim 2,5 km van het plangebied Eindje (plangebied Verhagenstraat ligt op circa 3 km). Ten aanzien van Natura 2000 gebieden dient er zekerheid geboden te worden omtrent het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten.

Figuur 11: Ligging van het plangebied (binnen rode lijn) ten opzichte van het Natura 2000 gebied (geel).

In onderstaande tabel staat vermeld voor welke typen en soorten het Natura 2000 gebied is aangewezen.

Tabel 1: Instandhoudingsdoelstellingen Strabrechtse heide & Beuven.

Habitattypen	
H2310	Stuifzandheiden met struikhei
H2330	Zandverstuivingen
H3110	Zeer zwakgebufferde vennen
H3130	Zwakgebufferde vennen
H3160	Zure vennen
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)
Habitatsoorten	
H1831	Drijvende waterweegbree
Broedvogels	
A021	Roerdomp
A022	Woudaapje
Niet-broedvogels	
A127	Kraanvogel

Afweging:

Het plangebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000 gebied. In onderstaande tabel zijn de verstoringfactoren weergegeven waarvoor de habitattypen en –soorten en vogelrichtlijnsoorten waarvoor het gebied is aangewezen, gevoelig zijn.

Tabel 2: Gevoeligheid voor storingsfactoren volgens de effectenindicator van LNV

Storingsfactor	Oppervlakte verlies	Versnippering	Verzuring	Vermesting	Verzoeting	Verziltig	Verontreiniging	Verdroging	Vernatting	Verandering stroomsnelheid	Verandering overstromingsfrequentie	Verandering dynamiek/substraat	Geluid	Licht	Trilling	Optische verstoring	Mechanisch verstoring	Populatiedynamiek	Bewuste ver. soortensamenstelling
Stuifzandheiden met struikheide	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zandverstuivingen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zeer zwakgebufferde vennen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zwakgebufferde vennen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zure vennen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Vochtige heiden	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Vochtige alluviale bossen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Drijvende waterweegbree	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kraanvogel	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Roerdomp (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Woudaapje (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

■ zeer gevoelig

■ gevoelig

■ niet gevoelig

■ n.v.t.

■ onbekend

Let op!

De effectenindicator geeft u géén informatie over de daadwerkelijke schadelijke effecten van een activiteit noch over de significantie hiervan. Hiervoor is maatwerk vereist. De effectenindicator geeft alleen generieke informatie over mogelijke effecten van de activiteit. Uit de effectenindicator kan dus niet op voorhand worden afgeleid of een activiteit schadelijk is.

Door de voorgenomen ontwikkelingen kunnen een aantal storingsfactoren optreden. Deze beperken zich echter grotendeels tot het plangebied of de directe omgeving daarvan (geluid, optische verstoring). Een uitzondering daarop is het onttrekken van grondwater voor beregening. In combinatie met andere grondwateronttrekkingen kan dit effect hebben op de hydrologische situatie buiten het plangebied. In het kader van het opstellen van een beheerplan N2000 voor de Strabrechtse heide & Beuven is door het waterschap Aa en Maas in een groot gebied het effect onderzocht van alle (vergunde) beregeningen (zie ook bijlage 2). Uit de berekeningen is gebleken dat het effect van deze beregeningen (bestaand gebruik) niet van dien aard is dat deze een significant negatief effect hebben op het N2000 gebied gezien in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen (mondelinge mededeling dhr. A. Geensen, hydroloog DLG).

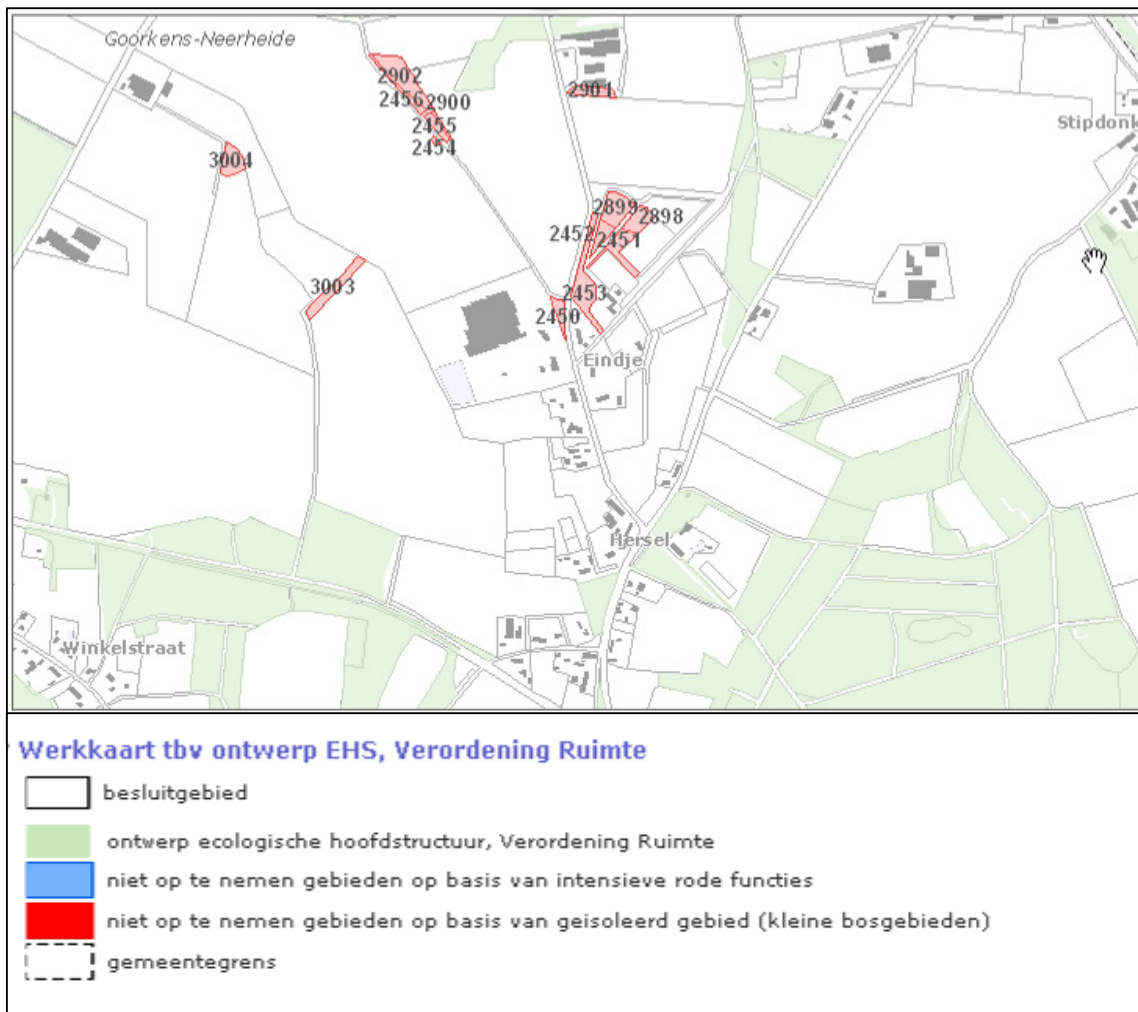
Conclusie:

Een (significant) negatief effect op het N2000 gebied Strabrechtse heide & Beuven gezien in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen is niet aan de orde door mogelijk optredende storingsfactoren die verband houden met de voorgenomen ontwikkelingen uitgaande van een beregeningsbehoefte die

op dit moment vergund is. Een vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is niet nodig.

3.4 Afwegingskader Nota Ruimte

Ligging ten opzichte van EHS:

Figuur 12: Ligging plangebied ten opzichte van EHS (werkkaart tbv ontwerp EHS, Verordening ruimte, <http://roplan.brabant.nl>).

Afweging:

Net buiten het plangebied is een klein driehoekje (nr. 2450 in figuur 12) in eerste instantie aangewezen als onderdeel van de EHS. In de huidige situatie staan in dit perceel eiken van enkele tientallen jaren oud met een grazige ondergroei. In de werkkaart wordt aangegeven dat dit driehoekje niet opgenomen wordt vanwege de geïsoleerde ligging. Voor het overige geldt dat het plangebied in het zuidelijke deel grenst aan EHS maar hier geen deel van uitmaakt.

Conclusie:

Het afwegingskader van de Nota Ruimte is niet aan de orde.

3.5 Boswet

Binnen het plangebied zijn geen opstanden aanwezig die vallen onder de Boswet.

4. ANALYSE SOORTBESCHERMING

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt onderzocht of beschermde soorten in het plangebied en de omgeving daarvan voorkomen. Indien beschermde soorten aanwezig zijn, wordt aangegeven of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet noodzakelijk is. Daarnaast wordt aangegeven welke eventuele vervolgstappen moeten worden doorlopen.

4.2 Flora

In de gegevensset zijn de gegevens opgenomen van de vlakdekkende vegetatiekartering (vaatplanten) van de provincie Noord-Brabant, uitgevoerd in 1999. Uit de gegevens blijkt dat in het plangebied geen te karteren soorten zijn aangetroffen. Deze gegevens zijn meer dan 10 jaar oud en geven niet meer dan een indicatie van het plangebied op floristisch gebied. De waarde was 10 jaar geleden nihil. Tijdens de veldbezoeken werd geconstateerd dat het plangebied zeer tot matig intensief wordt beheerd. Met name op de percelen waar frambozenteelt plaatsvindt wordt regelmatig gemaaid om de paden tussen de rijen frambozen goed toegankelijk te houden. De frambozenpotten staan in rijen op worteldoek. Vegetatie in de rijen ontbreekt.

Bij de aardbeienteelt worden eveneens de paden regelmatig gemaaid. Onder de stellingen blijft de vegetatie echter ongemoeid. De potentie van het plangebied kan ten aanzien van bijzondere plantensoorten licht toenemen op termijn in vergelijking met de voormalige intensieve vollegrondsteelten. Op dit moment is de aanwezige vegetatie echter kenmerkend voor voedselrijke omstandigheden waarin alleen plantensoorten voorkomen die zeer algemeen zijn en niet beschermd. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

4.3 Zoogdieren

Uit de gegevensset zijn geen gegevens van zoogdieren bekend. Op basis van het veldbezoek wordt ingeschat dat het plangebied voor enkele algemeen voorkomende soorten van betekenis is als leefgebied (Konijn, Mol, enkele soorten muizen). Deze soorten zijn algemeen voorkomend en wijd verspreid in Nederland. Voor deze soorten geldt dat ze zijn opgenomen in categorie 1 van de Flora en Faunawet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van art. 8 t/m 12 bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

Waarnemingen van vleermuizen zijn niet bekend in het plangebied. Het aanwezige agrarische landschap is marginaal geschikt als foerageergebied voor vleermuizen door het ontbreken van lijnvormige elementen. Wel zijn de aangrenzende bosranden en laanbeplantingen van mogelijke betekenis als foerageer- en migratiegebied voor vleermuizen. Deze functie blijft behouden. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

4.4 Vogels

De broedvogelgegevens van de provincie Noord-Brabant zijn in 2005 verzameld. De volgende minder algemene en bijzondere soorten zijn in het plangebied vastgesteld: Geelgors, Gele kwikstaart (beide met 1 territorium), Kievit (3 territoria), Zwarte kraai (1 territorium). Naast deze vastgestelde soorten zijn er tevens nog een aantal algemenere broedvogels in het plangebied te verwachten (zoals: Vink, Merel, Heggemus, Roodborst en Houtduif).

Uit waarneming.nl komt naar voren dat net buiten het plangebied mogelijk Kievit (waargenomen in 2010), Geelgors en Braamsluiper (waargenomen in 2009) broeden.

De voorgenomen ontwikkelingen hebben mogelijk beperkt invloed op het leefgebied van Kievit omdat door het aanbrengen van teeltondersteunende voorzieningen het plangebied minder open wordt en daardoor minder geschikt als foerageergebied. Tijdens het veldbezoek in mei werd een zingende Gele kwikstaart waargenomen op de aardbeienstellingen. Deze soort heeft zich mogelijk aangepast aan de veranderende situatie. Omdat alleen de paden gemaaid worden heeft de soort de mogelijkheid om succesvol te broeden.

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn en de Flora- en Faunawet. Broedende vogels zijn opgenomen in categorie 3 (zware bescherming). De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich alleen tot de plaatsen waar gebroed wordt (nesten, holen e.d.), inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn en slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Hierop zijn uitzonderingen: nesten van Bosuil, Steenuil, Kerkuil, Groene specht, Zwarte specht en Grote bonte specht zijn, indien ze nog in functie zijn, jaarrond beschermd. Ook nesten van in bomen broedende roofvogelsoorten en van Ransuil zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben (DLG, 2006). Het plangebied is niet geschikt voor soorten met jaarrond beschermde nesten.

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en Faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 juli. Versturende werkzaamheden dienen buiten deze periode plaats te vinden.

4.5 Amfibieën en reptielen

Uit de gegevensset zijn geen gegevens van amfibieën en reptielen uit het plangebied bekend. In het plangebied is geen jaarrond open water aanwezig (mogelijk met uitzondering van de waterbezinkbakken).

Op basis van inschatting van het biotoop kan worden aangenomen dat het plangebied marginaal leefgebied vormt voor algemene soorten amfibieën (Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad). Deze soorten zijn opgenomen in categorie 1 van de Flora en Faunawet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van art. 8 t/m 12 bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

4.6 Overige diergroepen

Uit de gegevensset zijn geen waarnemingen van vlinders, libellen, sprinkhanen en vissen uit het plangebied bekend. Op basis van de huidige inrichting en het intensieve agrarische gebruik kan worden aangenomen dat in het plangebied alleen enkele algemeen voorkomende vlinders (foerageergebied, waardplanten) en sprinkhanen voorkomen. Geschikt habitat voor vissen komt niet voor. Het plangebied bevat geen geschikt habitat voor beschermde soorten. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

5. CONCLUSIES

5.1 Conclusies gebiedsbescherming

- Het plangebied maakt geen deel uit van een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is Strabrechtse heide & Beuven op een afstand van circa 2 km van het plangebied Eindje (plangebied Verhagenstraat ligt op circa 3 km). Een (significant) negatief effect op het N2000 gebied Strabrechtse heide & Beuven gezien in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen is niet aan de orde door mogelijk optredende storingsfactoren die verband houden met de voorgenomen ontwikkelingen. Hierbij wordt uitgegaan van een beregeningsbehoefte die op dit moment vergund is. Een vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is niet nodig.
- Het plangebied ligt buiten de EHS (grenst aan EHS). Het afwegingskader van de Nota Ruimte is niet aan de orde.
- Binnen het plangebied zijn geen opstanden aanwezig die vallen onder de Boswet.

5.2 Conclusies soortbescherming

- Op basis van het veldbezoek, de beschikbare gegevens en het huidige gebruik van het plangebied wordt nader veldonderzoek niet noodzakelijk geacht.
- Van de diergroepen amfibieën, reptielen, dagvlinders, libellen, sprinkhanen en vissen zijn geen waarnemingen bekend van (beschermde) soorten binnen de begrenzing van het plangebied. Voor planten geldt hetzelfde. Op basis van de gegevens en het veldbezoek wordt voorkomen van (streng) beschermde soorten uitgesloten. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is voor deze diergroepen niet noodzakelijk.
- Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn en de Flora- en Faunawet. Broedende vogels zijn opgenomen in categorie 3 (zware bescherming). De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich alleen tot de plaatsen waar gebroed wordt (nesten, holen e.d.), inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn en slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Hierop zijn een aantal uitzonderingen. Het betreft dan bijvoorbeeld soorten die niet in staat zijn een geheel eigen nest te bouwen en die gebruik maken van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben (DLG, 2006). Het plangebied is niet geschikt voor soorten met jaarrond beschermde nesten.

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en Faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 juli. Versturende werkzaamheden dienen buiten deze periode plaats te vinden.

- In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover dit in redelijkheid kan worden gevergd. Of er dienen maatregelen genomen te worden om die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

6. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. LNV, 2005.

Agreement on the conservation of populations of European Bats. Eurobats, 1991.

Besluit houdende wijziging van artikel 75 van de Flora- en Faunawet. 2005.

Besluit inwerkingtreding Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 12 december 2001. Staatsblad 2001, nr. 656.

Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting uitgeverij van de KNNV, Utrecht.

Dienst Landelijk Gebied, 2006. Handreiking Flora en Faunawet (versie 1.0 - 31 oktober 2006).

Europese Gemeenschappen, 1979. Richtlijn no. 79-409 inzake het behoud van de Vogelstand. Brussel.

Europese Gemeenschappen, 1992. Richtlijn no. 92-43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Brussel.

Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei 1998. Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, 2004. Nota Ruimte.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998 - 2000 - Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke milieu in Europa, 1979. Bern.

www.brabant.nl

www.minlnv.nl

www.uileninbrabant.nl

www.waarneming.nl

Bijlage 1 Natuurgegevens provincie brabant

De broedvogelinventarisaties die door de provincie Noord-Brabant worden uitgevoerd zijn zogenaamde territorium-karteringen. Een stip geeft aan dat de betreffende soort in het aangegeven jaar op de plek van de stip een territorium heeft gehad. Dit betekent niet dat de stippen op de aangeleverde verspreidingskaartjes de exacte nestlocaties weergeven. Aangezien een vogelsoort een territorium verdedigt met de intentie om daar te gaan broeden, geeft het aantal territoriumstippen een goede indicatie van het aantal vogels dat daadwerkelijk gebroed heeft of daar tenminste een poging toe heeft ondernomen.

In de vlakdekkende kartering inventariseert de provincie alleen het agrarische gebied. Grote aaneengesloten bos- en natuurgebieden (>25 ha) en stedelijk gebied worden niet meegenomen tijdens de vlakdekkende broedvogelkartering.

Algemene en generalistische soorten zoals merel, houtduif, koolmees of roodborst worden niet geïnventariseerd.

De broedvogelgegevens zijn in **2005** verzameld. In de bijgevoegde bestand vogelwrn_lierop zijn de territoriumstippen van de broedvogels opgenomen.

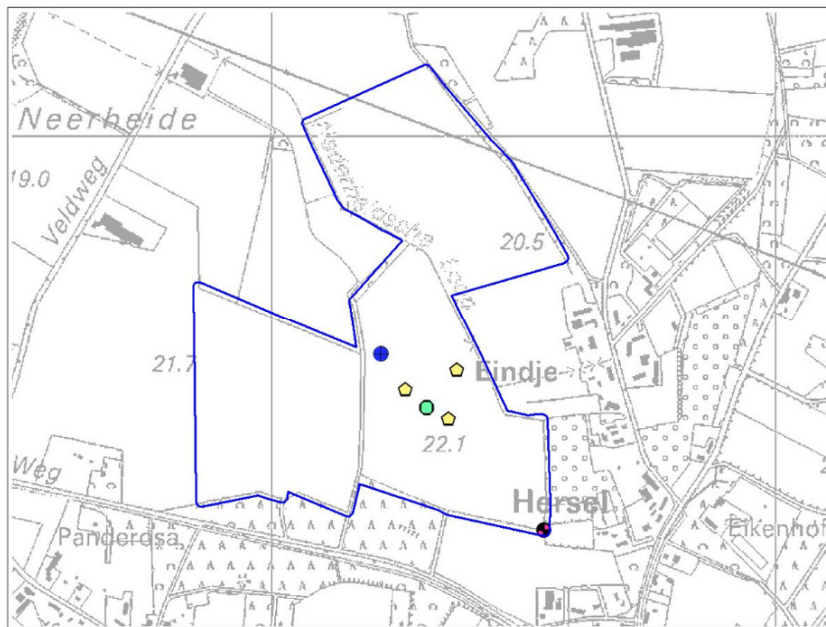
Het hele gebied is onderzocht.

Een aantal vogelsoorten zijn opgenomen in Annex 1 van de Europese Vogelrichtlijn. Voor deze soorten zijn gebieden aangewezen. Deze Europese wetgeving is voor de gebiedsbescherming vertaald in de Natuurbeschermingswet 2004. Buiten deze gebieden is de bescherming geregeld in de Flora- en faunawet.

Op grond van de Flora- en faunawet zijn alle van nature op het Europees grondgebied van de Lid-Staten van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten beschermd (Art.4 lid1b). De algemene verbodbepalingen zijn geregeld in art 9 t/m 12 en hebben betrekking op doden, verwonden, vangen, verontrusten van de vogels en het vernielen van hun nesten of broedholten en het rapen van hun eieren.

De volgende aangetroffen broedvogelsoorten verdienen extra aandacht bij de bescherming omdat ze bij besluit van 4 november 2004 (Staatscourant 218) op de rode lijst staan vermeld: Gele kwikstaart - gevoelig

Vogelterritoria Lierop

Legenda

- Plangebied
- Geelgors
- Gele kwikstaart
- ⬠ Kievit
- Zwarte kraai

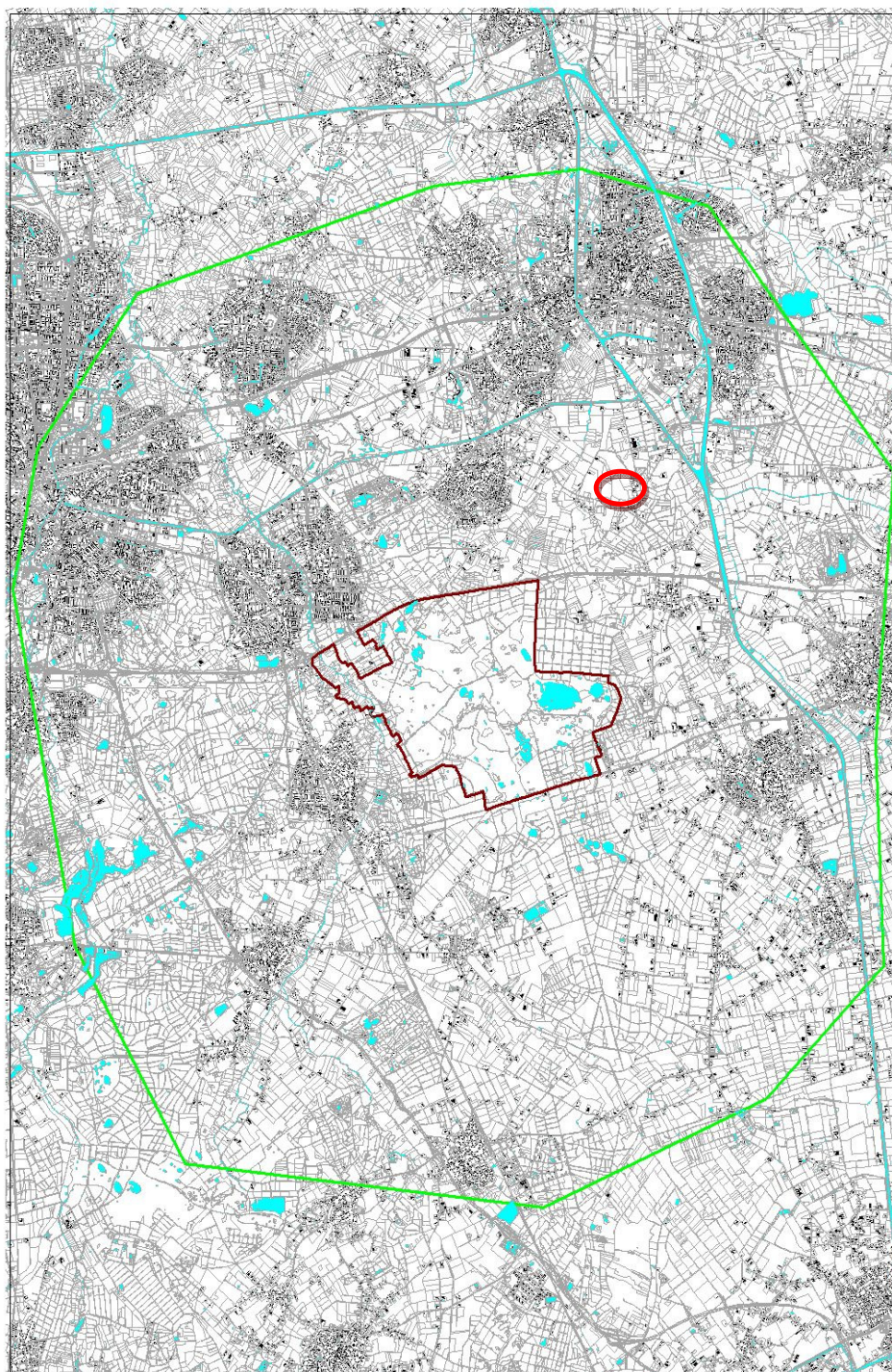
Provincie Noord-Brabant

Directie : Ecologie
 Bureau : Natuurverkenningen

Bron : Provincie Noord-Brabant
 Datum : 25 mei 2010

Topografie (C) 2008 Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn

Bijlage 2 Onderzoeksgebied beregeningen in het kader van GGOR

De bruine lijn is de grens van het natura2000 gebied. Met de groene lijn is de modelgrens aangegeven waarmee het waterschap de GGOR uitrekent. Binnen deze modelgrens zijn alle beregeningen uitgezet en is het effect bepaald.

